

N:o 101.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 27 april 1905.

— — — — — Andra Kammaren den 27 — —

*Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckt motion
angående grunderna för aflöning af lärare vid fort-
sättningsskolor.*

(Sammansatta stats- och lagutskottets utlåtande n:o 3).

Till Konungen.

Enskild motionär har vid innevarande riksdag ifrågasatt utarbetande af nya bestämmelser för lärares aflöning vid fortsättningsskolor och i sådant hänseende föreslagit, bland annat,

att, antalet läroämnena i dylik skola bestämmas till minst 3, hvilka af vederbörande skolråd eller skolstyrelse väljas bland de ämnen, som tillhöra lärokursen för den egentliga folkskolan eller folkskolans högre afdelning; dock att i fortsättningsskola, som är afsedd uteslutande för lärjungar, hvilka redan under minst ett år bevistat sådan skola, antalet läroämnena må kunna vara mindre än 3;

att fortsättningsskola i regeln skall hafva en årlig lärotid af 180 timmar och må anordnas antingen med daglig undervisning enligt de bestämmelser, som i detta afseende gälla för egentliga folkskolan, eller ock såsom aftonskola;

att undervisningen i fortsättningsskola skall meddelas af examinerad folkskollärare (folkskollärarynna), dock att, när dylik lärare (lärarynna) ej finnes vara i tillfälle eller villig att åtaga sig ifrågavarande undervisning, eller där sådant för undervisningen i särskildt läroämne anses nödigt, vid fortsättningsskola må som lärare (lärarynna) anställas äfven annan person, som af vederbörande skolråd eller skolstyrelse och folkskoleinspektör befinnas för ändamålet lämplig; samt

att, där fortsättningsskola, som under året nyinrättats och blifvit anordnad såsom aftonskola, eller i hvilken undervisning meddelats i ett mindre antal läroämnen än 3, varit i verksamhet under kortare tid än 180 timmar under ett år, statsbidrag likväl må utgå med belopp, som svarar mot undervisningstiden, dock icke för kortare tid än 60 timmar.

För närvarande gäller för att fortsättningsskolor må komma i åtnjutande af statsbidrag, att därstädes skall i hvarje fall meddelas undervisning i kristendoms-kunskap, modersmålet, räknekonst och geometri samt teckning, hvarjämte i sådan skola, såvidt möjligt, äfven bör undervisas i fäderneslandets historia och naturkunnighet. Ett bibehållande af förstnämnda fem läroämnen såsom obligatoriska torde emellertid ej kunna anses fullt öfverensstämmande med ifrågavarande skolors uppgift, hvilken väl bör vara icke blott att underhålla och förkofra lärjungarnes i folkskolan inhämtade kunskaper utan äfven, såvidt möjligt, att bereda lärjungarne tillfälle att erhålla sådana kunskaper, som med hänsyn till deras blifvande lefnadskall kunna vara för dem af särskild praktisk nytta eller för hvilka de visa en utpräglad håg. Skäl synas därför Riksdagen tala för, att såväl en inskränkning i läroämnenas antal som en viss utsträckning af valfriheten beträffande läroämnen medgifves, och delar Riksdagen motionärernas uppfattning om lämpligheten af att i allmänhet antalet läroämnen bestämmas till minst tre samt att i fortsättningsskola, som är afsedd för lärjungar, hvilka redan under minst ett år bevisat sådan skola, antalet läroämnen må kunna vara mindre än tre.

Däremot kan Riksdagen icke vara med om en fullt så vidsträckt valfrihet beträffande läroämnen som den motionären ifrågasatt. Riksdagen håller nämligen före, att i fortsättningsskolans första årsklass i hvarje fall bör såsom obligatorisk bibehållas undervisningen i kristendom, hufvud-

sakligen meddelad genom bibelläsning, samt i modersmålet, företrädesvis med öfning att skriftligen begagna detsamma.

De öfriga ofvannämnda, af motionären framställda förslagen har Riksdagen ansett sig böra biträda. Riksdagen förutsätter dessutom, att äfven i andra afseenden förändrade bestämmelser rörande villkoren för statens bidrag till ifrågavarande skolor kunna erfordras för vinnande af en förbättrad organisation af desamma, och torde vid en blifvande utredning frågan härom äfven böra tagas under öfvervägande.

På grund af hvad sålunda anförts, får Riksdagen anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till nya eller förändrade bestämmelser rörande villkoren för statens bidrag till lärares aflöning vid fortsättningsskolor.

Stockholm den 27 april 1905.

Med undersåtlig vördnad.
